

تاریخ: ۱۳۹۶/۱۰/۱۲
شماره: ۲۰۸۲۲/۶۷۶۷۰
پست:

معاونت باسکنی امور عمرانی
دفتر امور شهری و شوراهای

«اقتصاد مقاومتی، تولید - اشتغال»

رئیس محترم شورای اسلامی شهر

شهر دار محترم

باسلام و احترام؛

بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۷ شهرداریهای کشور به پیوست ابلاغ می گردد؛ کلیه شهرداریها و شوراهای اسلامی شهرها، سازمانها، شرکتها و مؤسسات وابسته به شهرداریها مکلفند در چارچوب سیاستهای مندرج در این بخشنامه و دستورالعملها و مفاد ماده ۶۷ قانون شهرداری، برنامه سالانه و بودجه پیشنهادی خود را در موعد قانونی به شورای اسلامی شهر ارائه نمایند.

در تهیه بودجه پیشنهادی توجه به موارد زیر ضروری است:

رویکردهای منابع درآمدی پایدار، مدیریت مصرف و اصلاح الگوی مصرف، افزایش بهره‌وری، بکارگیری نظام یکپارچه هوشمندسازی اطلاعات، افزایش مشارکت شهروندان در اداره امور شهر و جذب سرمایه‌های بخشهای عمومی و خصوصی در اجرای طرحها و پروژههای شهری، ارتقاء و بهبود محیط شهری، عدالت محوری و سیاستهای اقتصاد مقاومتی، توسعه پایدار شهری و ایجاد زیرساختهای صنعت گردشگری

ضمناً ضرورت دارد بر اساس دستورالعملهای ابلاغی وزارت کشور و ماده ۱۹ آیین نامه اجرایی تشکیلات انتخابات داخلی و امور مالی شورای اسلامی شهرها و آیین نامه نحوه هزینه بودجه شوراهای کشور، همزمان با بودجه شهرداری، بودجه شورا را تنظیم و تصویب و گزارش حسابرسی و تفریح بودجه شورا به این دفتر و دیگر مراجع ذیربط ارائه گردد.

محمد رضا کمالی
مدیر کل دفتر امور شهری و شوراهای

رونوشت:

- ✓ فرماندار محترم شهرستان
- ✓ برای استحضار و هر گونه اقدام لازم
- ✓ رئیس محترم شورای اسلامی استان برای پیگیری
- ✓ کارشناسان محترم دفتر امور شهری و شوراهای برای پیگیری و نظارت قانونی لازم و اعلام نتیجه

ثبت اتوماسیون اداری
شهرداری کهریزسنگ

شماره: ۵۸۱۵
تاریخ: ۱۳۹۶/۱۰/۱۲

شماره : ۳۹۰۳۱
تاریخ : ۹۶، ۹، ۱۳
پوست :

بستگالی

سال اقتصاد مقاومتی تولید و اشتغال گرامی باد

استاداران محترم سراسر کشور

با سلام و احترام

در اجرای ماده ۲۵ آیین نامه مالی شهرداریها، بد پوست بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۷ شهرداری های کشور که در چهارچوب قوانین و مقررات و اهداف برنامه هدی توسعه کشور تنظیم گردیده است برای اطلاع به شهرداری ها ارسال می گردد

با عنایت به سیاست های وزارت کشور مبنی بر اهمیت و ضرورت نظارت بر اجرای صحیح فرایند بودجه و فعالیت های مرتبط با آن، لازم است شهرداران محترم بودجه، مستنداتی شهرداری را در قالب مفاد و ضوابط بخشنامه فوق تنظیم و پس از ثبت در سامانه بودجه شهرداری های کشور (budget.imo.org.ir) و تصویب شورای اسلامی شهر، از طریق فرمانداری ها برای معاونین محترم امور عمرانی استانهای ها ارسال نمایند.

سید محمد علی افشانی

بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۷

شهرداری‌های کشور

دفتر برنامه ریزی و بودجه

بلاغ آبان ماه ۱۳۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

بدخواست خداوند متعال و در سایه حمیتگی ملی ناشی از استقرار دولت تدبیر و امید، بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۷ شهرداری‌ها بر اساس الزامات اسناد بالادستی شامل سند چشم‌نواز ۲۰ ساله در افق ۱۴۰۴ و سیاست‌های بلاغی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، تکالیف مقرر در برنامه‌های توسعه کشور و سیاست‌های کلان دولت تدبیر و امید تهیه و تدوین شده است.

فصل اول - راهبردها و سیاست‌ها

بودجه سال ۱۳۹۷ شهرداری‌ها بایستی برای بهبود شاخص‌های مدیریت شهری تهیه و تنظیماً گردد. از این رو لازم است تمام شهرداری‌های کشور با حسن تدبیر و با درک مناسب از فرصت‌های پیش‌رو و با توجه به سیاست‌های اقتصاد مقاومتی بلاغی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و حکم عمومی قانون برنامه ششم توسعه و استفاده بهینه از منابع محدود و تقویت تضامنی، مناسب‌ترین بودجه را تدوین نمایند.

۱-۱ راهبردهای اساسی

- ۱- راهبردهای سال ۱۳۹۷ با تأکید بر سیاست‌های اقتصاد مقاومتی :
  - ۱) فعال سازی کلیه امکانات و منابع مادی و سرمایه‌های انسانی
  - ۲) سیاست‌گذاری و نظارت و شفاف‌سازی و نظام‌مند نمودن بودجه.
  - ۳) رعایت حقوق شهروندی در نظام اداری
  - ۴) افزایش مشارکت شهروندان در تأمین هزینه‌ها و اداره امور شهر
  - ۵) جلب مشارکت و همکاری بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های شهری
  - ۶) مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح انکوبی مصرف
  - ۷) اصلاح نظام درآمد شهر با رویکرد تقویت وصول عوارض و درآمدهای پایدار و قانونی
  - ۸) بهبود و به‌کارگیری نظام‌های یکپارچه هوشمندسازی اطلاعات برای بهبود خدمت‌رسانی
  - ۹) توسعه نظام برنامه‌ریزی مدیریت شهری با تأکید بر اهداف کمی و کیفی و شاخص‌های ارزیابی عملکرد
  - ۱۰) مدیریت تأمین و تخصیص اعتبارات مرتبط با برنامه عملیاتی شهرداری (حداثیت منابع سویی پروژه‌های

اولویت‌دار)

۲-۱- سیاست‌های اجرایی

با عنایت به سندهای دولت در زمینه افزایش مشارکت اجتماعی، توانمندسازی سرمایه انسانی و فناوری و بهره‌مندی از منابع، کاهش تصدی‌ها و واگذاری امور به بخش خصوصی و تعاونی سیاست‌های ذیل مورد تأکید است:

- ۱) افزایش کارایی در خصوص کسب عوارض و درآمدهای قانونی.

- ۲) ممنوعیت پرداخت هرگونه خسارت و اموال عمومی و اختصاصی شهرداری به دستگاه‌های اجرایی و خرج از چهارچوب قوانین و مقررات.

- ۳) اجرای فعالیتهای فرهنگی و هنری برای تعمق ارزش‌های اسلامی، باورهای دینی و اعتلای معرفت دینی و فرهنگ‌سازی در ارائه الگوی صحیح مصرف و سبک زندگی.

- ۴) خرید کالاها و خدمات خارجی صرفاً در چهارچوب قوانین و مقررات.

- ۵) تقویت ساز و کارهای مدیریت و نظارت بر هزینه‌کرد اجیارات و کاهش هزینه‌های غیرضروری به ویژه برقراری نظام کنترل پروژه.

- ۶) ارتقای شاخص‌های بهبود محیله شهری.

- ۷) امن‌سازی شهر در مقابل سوانح و حوادث طبیعی و غیرمترقبه با اولویت احاء، بهسازی و نوسازی بافته‌های فرسوده و ناکارآمد شهری، احفاء و مرمت بفت‌های ارزشمند فرهنگی، تاریخی و توانمند سازی مناطق حاشیه نشین.

- ۸) توسعه و نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی با در نظر گرفتن اهداف مندرج در قانون مدیریت مصرف سوخت و تعیین هدئی تاک.

- ۹) طراحی و اجرای پروژه‌های بزرگ جذب براساس سوسه‌های متعددی مورد نیاز انجم از قس، زیست محیطی، ترافیکی، اقتصادی و ...

- ۱۰) اولویت‌بندی طرح‌ها و پروژه‌ها با تأکید بر تکمیل طرح‌ها و پروژه‌های نیمه‌تمام.

- ۱۱) تعمق و نگهداری ابنیه و تاسیسات شهری و نظارت بر آنها.

- ۱۲) افزایش و تقویت سهم درآمدهای مستمر و پایدار از کل درآمدهای شهرداری و کاهش وابستگی بودجه به درآمدهای ناپایدار از جمله درآمدهای ناشی از ساخت‌وساز.

- ۱۳) اصلاح و تقویت منابع موجود درآمدی و تأمین منابع جدید، بهره‌گیری از نزارهای نوین تأمین مالی راه‌انداز تنوع بخشیدن به منابع درآمدی شهرداری از حصد اسار اوزنی مشارکت، فانتس، مشارکت مدنی یا بخش خصوصی و استفاده از وام بانکی.

- ۱۴) بررسی بقی اختیار خرید خودروی شهری تولید داخلی و خرید صرفاً از محل درآمد حاصل از فروش خودروهای شهری فرسوده.

فصل دوم - تکالیف بودجه‌ای

- ۱) مطابق با ساده ۱۵ قانون نوسازی و عمران شهری، شهرداری‌ها مکلفند برنامه عملیات نوسازی، عمران و اصلاحات شهر را برای مدت ۵ سال و در چارچوب دستورالعمل ابلاغی وزارت کشور طی نامه شماره ۳۴۴۹۲ مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۰۹ تدوین و برای تصویب به مراجع ذیربط ارسال نمایند.
- ۲) شهرداری‌هایی که براساس مبانی فوق، برنامه پنج‌ساله تهیه و در دست اجرا دارند، باید در تهیه بودجه سال ۱۳۹۷، برنامه‌ها، طرح‌ها و فعالیت‌های مربوطه به بخش یکساله برنامه مزبور را بنیاد تهیه بودجه قرار دهند.
- ۳) هرگونه برون‌سپاری و واگذاری امور به بخش خصوصی در چارچوب قوانین و مقررات شهرداری منوط به تحین تکلیف منابع موجود اعم از نیروی انسانی و ماشین‌آلات و تجهیزات بوده به نحوی که هزینه برون‌سپاری بار مالی مجتدیی را علاوه بر فعلیت قبل، به شهرداری تحمیل ننماید.
- ۴) پیش‌بینی اعتبار لازم برای تعمیر و نگهداری تأسیسات و ابنیه شهری به‌ویژه پل‌ها، پارک‌ها، پیاده‌ها، ایستگاه‌های آتش‌نشانی، حمل و نقل عمومی و سرویس‌های بهداشتی.
- ۵) پیش‌بینی افزایش بهاء خدمت پسماند تا سقف قیمت تمام شده.
- ۶) پیش‌بینی اعتبار لازم در صورت امکان جهت خرید خودروهای ترددیان دار و بالایر هیدرولیکی آتش‌نشانی و تجهیزات مربوطه در شهرهای مراکز استان و بیش از ۱۰۰ هزار نفر جمعیت.
- ۷) پیش‌بینی اعتبار لازم جهت اجرای طرح‌های مصوب جهانشازی آب شرب از آب خام فضای سبز و توسعه روشهای آبیاری بوین و تأمین سیستم فاضلاب شهری.
- ۸) پیش‌بینی اعتبار و تأمین منابع مالی لازم جهت اجرای طرح‌های توسعه، نوسازی و تجهیز ناوگان حمل و نقل عمومی شهری به شرح ذیل:
  - الف) نوسازی ناوگان حمل و نقل همگانی مسافر و بار شهری، براساس سن فرسودگی طبق این نامه از رده خارج کردن خودروهای فرسوده.
  - ب) ایجاد سامانه حمل و نقل هوشمند و هوشمندسازی ناوگان مسافری (تاکسی و اتوبوس) و باری شهری.
  - ت) ایمن‌سازی معابر و تقاطعات شهری.
  - ث) انجام معاینه فنی ناوگان حمل و نقل همگانی و آزمایش مخازن CNG.
  - ج) احساب صافی درات دوده (DPI) برای خودروهای دیزلی سنگین عمومی شهرها و تعیین کاتالیزور خودروهای عمومی درون شهری کالانشهرها.
  - خ) انجام معالعات جامع حمل و نقل و ترافیک در شهرهای باجمعیت بیش از ۵۰ هزار نفر و معالعات ساماندهی حمل و نقل و ترافیک.

۸) شهرداری‌ها موظفند از محل اعتبارات خود هزینه معاینه فنی کلیه ناوگان ملکی فعال در حمل و نقل عمومی شهری و حومه را تامین نمایند و تنها به ناوگان دارای برچسب معاینه فنی و آزمون دورانی دارای پروانه فعالیت اجازه فعالیت دهند.

۹) وفق بند ۱۰ ماده ۶۷ قانون شهرداری، شهرداری مکلف است نسخه‌ای از بودجه و تفریح بودجه را حداکثر تا ۱۵ روز بعد از تصویب شورای اسلامی شهر، از طریق فرمانداری به استانداری (باتوجه به تفویض اختیار وزیر محترم کشور) ارسال نماید.

۱۰) وفق بند ۱۰ ماده ۷۱ قانون شهرداری، شهرداری مکلف است هر شش ماه یک بار منتهی تا پانزدهم ماه بعد صورت جمعی از درآمد و هزینه شهرداری را که به تصویب شورای اسلامی شهر رسیده برای اطلاع عموم منتشر و نسخه از آن را به وزارت کشور ارسال نماید.

۱۱) پیش‌بینی اعتبار جهت انجام طرح‌های مطالعاتی و پژوهشی و توسعه فناوری بر اساس نیازسنجی صورت گرفته با تأیید شورای پژوهشی مدیریت شهری استانداری

۱۲) پیش‌بینی اعتبار جهت اجرای برنامه مدیریت سبز شامل مدیریت مصرف انرژی، آب، مواد اولیه، تجهیزات و کاغذ در شهرداری

۱۳) فراهم نمودن منابع لازم جهت تبدیل بسماند به کود یا انرژی با همکاری بخش خصوصی

۱۴) با عنایت به بند ۳ ماده ۴۶ قانون برنامه ششم توسعه کشور، زیرساخت‌های بهره‌افزاری لازم بمنظور دریافت اطلاعات متقاضیان و محاسبه کتبه نوارض شهرداری و جرایم آن صرفاً با استفاده از بهره‌افزار و بدون حضور نیروی انسانی فراهم گردد.

۱۵) با عنایت به بند ۱ ماده ۵۹ قانون برنامه ششم توسعه کشور، برای احیاء بهسازی، نوسازی و مقاومسازی و بازآفرینی محلات در قالب مطالبات مصوب ستاد ملی بازآفرینی شهری پایدار منابع لازم پیش‌بینی گردد.

فصل سوم - ضوابط مالی تهیه و تنظیم بودجه

الف) ضوابط حقوق و دستمزد

۱) پیش‌بینی اعتبار برای حقوق و مزایا و عیدی کارکنان رسمی، پیمانی، قراردادی و مشمولین قانون کار در سال ۱۳۹۷، میزان ۱۰٪ افزایش به نسبت سال ۱۳۹۶ در نظر گرفته شود. شهرداری‌هایی که در سابقه‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ ناسی شده‌اند جهت پیش‌بینی اعتبار مذکور متناسب با شهر همتراز در استان از لحاظ جمعیت، منابع درآمدی و درجه شهرداری پیش‌بینی نمایند.

۲) پیش‌بینی اعتبار اضافه‌کار کارکنان شهرداری با رعایت محدودیت‌های بودجه و رعایت مقررات مربوطه

- ۳) شهرداری می‌تواند سبب به پیش‌بینی اعتبار تسهیلات رفاهی، کمک‌های رفاهی و غیرنقشی در سال ۱۳۹۷ برای کارکنان شهرداری براساس ضوابط و مقررات قداء نماید و حداکثر ۲۰٪ افزایش نسبت به عملکرد سال ۱۳۹۶.
- ۴) پیش‌بینی اعتبار پرداخت مأموریت‌های کوتاه مدت خارج از کشور کارکنان شهرداری براساس ضوابط و مقررات و اخذ مجوز از مراجع قانونی.
- ۵) پیش‌بینی اعتبار برای آموزش مدیران و کارکنان و طرح‌های پژوهشی به میزان ۲٪ درصد از اعتبارات جاری برای برنامه‌های آموزشی کوتاه‌مدت (عمومی، شفاهی، مدیریتی) و کارگاه‌ها و همایش‌های آموزشی، شبی و مهارتی.
- ۶) هزینه کرد اعتبار آموزشی طبق دوره‌های مصوب نظام جامع آموزش شهرداریها بوده و صرف هزینه آموزش برای امور متفرقه ممنوع می‌باشد.
- ۷) پیش‌بینی اعتبار پرداخت هرگونه وام از محل اعتبارات جاری و عمرانی به شهرداری، کارکنان شهرداری، سازمان‌های وابسته و اعضای شورای اسلامی شهر و خرید هرگونه نشریات، کتب، ملزومات برای استفاده شخصی پرسنل مذکور مجاز نمی‌باشد.
- ۸) پیش‌بینی اعتبار برای پرداخت حق‌الجلسه به اعضای کمیسیون‌ها، کمیته‌ها و کارگروه‌های مصرح در قوانین و مقررات حوزه مأموریت شهرداری (در صورت تشکیل جلسات در غیر ساعت اداری) قابل پرداخت می‌باشد.
- ۹) پیش‌بینی اعتبار بیمه مسئولیت جامع مدنی برای کارکنان در بودجه شهرداری ضروری است.
- ۱۰) هرگونه بد کارگیری نیروی انسانی و تبدیل وضعیت استخدامی تحت هر عنوان در متاد شهرداری، مناطق، نواحی و سازمان‌های وابسته بدون اخذ مجوز از سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور ممنوع می‌باشد و پرداخت هرگونه وجهی به این افراد خلاف مقررات بوده و مورد تعقیب قانونی می‌باشد و صرفاً در چهارچوب بخشنامه شماره ۵۵۴۲۸ تاریخ ۹۳/۵/۱۳ ابلاغی وزیر محترم کشور، «دستورالعمل استخدامی پیمانی در شهرداری‌ها» به شماره ۳۰۱ تاریخ ۹۴/۱/۸ و «دستورالعمل استخدامی پیمانی در شاغل عمیاتی آتش‌نشان» به شماره ۱۴۵۹۵۳ تاریخ ۹۳/۱۱/۲۵ مجاز خواهد بود.
- ۱۱) در اجرای نامه شماره ۴۷۴:۹۵۲۰۷ ه‌آب مورخ ۸۲/۱۲/۲۶ حساب بررسی و تطبیق مصوبات دولت با قوانین و مقررات عمومی کشور در خصوص این نامه استخدامی کارکنان شهرداریهای کشور و از جمله تبصره ۵ ماده ۱۱ این نامه موسوف، انعقاد هرگونه قرارداد مشوره با افراد حقیقی در شهرداری‌ها و سازمانهای وابسته ممنوع می‌باشد.
- ۱۲) هرگونه بکارگیری افرادی که در اجرای قوانین و مقررات، یزخرید یا بازنسنه سده یا می‌شوند به ستنه، ایتارگرن، فرزندان شهید و جانبازان هفتاد درصد (۷۰٪) و بالاتر، نیروهای مسلح، وزارت اطلاعات و دارندگان اجازات خاصه مقام معظم رهبری در شهرداری‌ها ممنوع، و هرگونه پرداخت از هر محل تحت هر عنوان به افراد مذکور بصورت مستقیم و یا از طریق شرکت‌های وابسته و پیمانکاری ممنوع است.

۱۳) از تجابیکه مبنای تعیین حقوق و مزایای شهرداران این نامه حقوق و مزایای شهرداران مصوب ۱۳۷۰ هیأت وزیران و اصلاحات بعدی و مبنای تعیین حقوق و مزایای کارکنان شهرداری قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان مصوب ۱۳۷۰ مجلس شورای اسلامی و اصلاحات بعدی و قانون کار مصوب ۱۳۶۹ مجلس شورای اسلامی و اصلاحات بعدی می‌باشد. از این روی هرگونه پرداخت خارج از قوانین و مقررات مذکور فاقد وجهت قانونی است. همچنین براساس بخشنامه شماره ۶۴۷۴۴۴ تاریخ ۱۳۹۵/۵/۱۱ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی وقت و بخشنامه شماره ۷۵۰۰۳ تاریخ ۹۵/۶/۱۴ وزیر محترم کشور، سقف خالص پرداختی تمامی کارکنان، مدیران و شهرداران پس از کسورات قانونی و مالیات، سه برابر حداکثر حقوق و مزایای مستمر (هفت برابر حداقل حقوق و مزایای مستمر کارکنان مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت) در سال ۱۳۹۶ به استثناء عیدی، حق مأموریت روزانه و حق التدریس کارکنان واجد شرایطی که خارج از وقت اداری با رعایت ضوابط مربوطه انجام می‌شود، بطور منوستانه در هر بازه خواهد بود.

۱۴) پرداخت حقوق و مزایا به کارکنان شهرداری‌ها و شهرداران بر اساس پست سازمانی است و هرگونه پرداخت براساس ابلاغ آنان خارج از عناوین پست‌های سازمانی مصوب در ساختار سازمانی شهرداری و سازمان‌های وابسته فاقد وجهت قانونی است.

۱۵) هرگونه انتصاب و ابلاغ افراد خارج از عناوین واحدهای سازمانی مصوب و پرداخت حقوق و مزایا به آنان در ساختار اداری شهرداری و سازمان‌های وابسته فاقد وجهت قانونی است.

۱۶) به استناد ماده ۵ قانون استخدام کشوری، واگذاری پست‌های سازمانی به اشخاص غیر از مستخدمین رسمی و پیمانی ممنوع است. بدیهی است انتصاب افراد به پست‌های سازمانی با رعایت شرایط احراز مشاغل مندرج در طرح طبقه بندی مشاغل کارمندی، در حوزه اختیارات قانونی شوراهای اداری و استخدامی شهرداری‌ها می‌باشد و انتصاب افراد قراردادی به پست‌های مذکور اعم از مدیریتی و سرپرستی و نظایر آن فاقد وجهت قانونی است. همچنین تعیین محل خدمت کارکنان شهرداری خارج از مجموعه شهرداری و سازمان‌های وابسته در سایر دستگاه‌های اجرایی ممنوع می‌باشد.

۱۷) انتصاب رؤسای سازمان‌های وابسته به شهرداری‌ها بر اساس شرایط و ضوابط ابلاغی بر اساس بخشنامه شماره ۹۱۷۱۱ مورخ ۱۳۹۵/۷/۱۸ وزیر محترم کشور بوده و هرگونه انتصاب افراد خارج از بخشنامه مذکور فاقد وجهت قانونی و تصرف در اموال عمومی است.

۱۸) شهرداری‌ها و مؤسسات و شرکت‌ها و سازمان‌های وابسته به آن‌ها موظفند نسبت به محاسبه کسورات قانونی حقوق پرسنل و پیمانکاران از مالیات تکلیفی، مالیات بر ارزش افزوده و بیمه اقدام و مبلغ مزبور به حساب سازمان‌های مربوطه واریز شده تا از ایجاد تعهد برای سال‌های آتی جلوگیری نمایند.

ب) ضوابط در آمدی و هزینه کرد اعتبارات

- ۱) میزان پیش‌بینی درآمدها در سال ۱۳۹۷ باید متناسب با میانگین رشد درآمدها در پنج سال گذشته انجام پذیرد. در صورت نیاز به پیش‌بینی درآمدها بیش از میزان فوق، باسنادی دلایل توجیهی آن به پوست بودجه پیش‌بینی‌های به شورای محلی و هیأت اراضی ارائه گردد. وادعاهای مالیاتی و سایر کمک‌هایی که بطور ویژه به شهرداری‌ها اختصاص داده نشده‌است، مشمول محاسبه درآمد مذکور نخواهد بود.
- ۲) برای نیت اعتبارات مبتنی بر درآمدی سرمنه‌ای دولت که مانند در قالب پروژه‌های مشخص هزینه شود، به نیت اعتبارات دوره عملکرد اعتبارات دولتی یا دوره عمل بودجه شهرداری، اگر بن اعتبارات در سال مالی شهرداری هزینه گردیده، به عملکرد همان سال، و در غیر این صورت به عملکرد سال بعد منظور گردد.
- ۳) شهرداری‌ها مکلفند نسبت به درآمدی و وصولی (به استثنای وادعای و تسهیلات اعتباری) نسبت به دارایی‌های سرمایه‌ای که دولت در اختیار شهرداری‌ها قرار می‌دهد، اوراق مشارکت، قیاسات را جهت پرداخت به انجمن‌های کتابخانه‌های عمومی شهر مربوطه، در بودجه سال ۱۳۹۷ پیش‌بینی نمایند. اسامی تفاهم‌نامه‌های مذکور سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور و نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، ابلاغی طی نامه شماره ۱۰۴۰۴ مورخ ۱۷/۰۳/۹۵ به معاونین محترم امور عمرانی استانداریهای کشور، نسوبه حساب نهایی با نهاد عمومی کتابخانه‌ها پس از تصویب فریب بودجه توسط شورای اسلامی شهر خواهد بود.
- ۴) پیش‌بینی اعتبارات موضوع ماده ۱۶ و ۱۷ بودجه شهرداری، بجز بودجه سازمان‌های وابسته شهرداری، کمک به کتابخانه‌ها و بودجه سوره‌های اسلامی شهرها (حد اکثر معادل دودرصد (۰.۲٪) بودجه جاری می‌باشد و اعتبار مذکور صرفاً براساس دستورالعمل "نحوه هزینه کرد مواد ۱۶ و ۱۷ بودجه شهرداری" (تذکره ابلاغ شماره ۵۵۶۱۳ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۰۶) می‌باشد هزینه گردد.
- ۵) صددرصد (۱۰۰٪) درآمد ناشی از عوارض لاندگی صرفاً برای نگهداری و توسعه فضای سبز شهری و حمل و نقل عمومی در قالب طرح‌های منسوب شهرداری هزینه گردد.
- ۶) صددرصد (۱۰۰٪) درآمدهای حاصل از ماده ۱۵ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی صرفاً برای تصدک، احداث و توسعه و تعمیر جفتخانه و پارکینگ‌های عمومی شهری هزینه گردد.
- ۷) درآمد موضوع ماده ۲۳ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی باید در چهارچوب مورد ذکر شده در قانون هزینه شود.
- ۸) صددرصد (۱۰۰٪) درآمدهای حاصل از اجرای قانون مدیریت پاسخگویی صرفاً در موارد ذکر شده در ماده ۲۱ قانون مذکور هزینه گردد.
- ۹) صددرصد (۱۰۰٪) درآمد موضوع اجرای بند ۴ ماده ۱۰۱ قانون شهرداریها صرفاً در وظایف عمرانی هزینه شود.
- ۱۰) اختصاص اعتبار عمرانی برای استفاده از تری‌های نو و تجدید پذیر توسط شهرداری

- ۱۱) پیمایش بینش اعتبار برای انجام امور فرهنگی، اجتماعی و ورزشی
- ۱۲) در راستای اجرای بند ۱۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها، شهرداری می‌تواند بمنظور حفظ بینش شهر از حفاظت ناشی از بلایای طبیعی و حوادث غیرمترقبه، اماکن و ساختمان‌های شهروندان را با مشارکت آنان بیمه نماید.
- ۱۳) حکم ماده ۶۸ قانون شهرداری درخصوص نسبت بودجه عمرانی به کل بودجه شهرداری، علاوه بر بودجه مصوب در اجرای بودجه نیز می‌بایست رعایت گردد. در مواردی که قانون‌گذار در مورد مصرف برخی از درآمدها تعیین تکلیف نموده، باید در محل خود هزینه شود و گزارش آن به شورای اسلامی شهر ارائه گردد و حسابرسی رسمی باید در این خصوص اعلام نظر نمایند.

۱۴) میزان منخواه گردان شهرداری بمنظور پرداخت به کارپردازان برابر است با درصد مشخص شده در جدول ذیل :

شرح	مبلغ تنخواه گردان
شهرداری های درجه ۱ تا ۵	معادل نصاب معاملات جزء سال ۱۳۹۷ شهرداری
شهرداری های درجه ۶ تا ۹	معادل ۲ برابر نصاب معاملات جزء سال ۱۳۹۷ شهرداری
شهرداری های درجه ۱۰ تا ۱۲	معادل ۴ برابر نصاب معاملات جزء سال ۱۳۹۷ شهرداری

۱۵) بناوجه به ماده ۲۸ این نامه مالی شهرداری‌ها، شهرداری می‌تواند اعتبارات مصوب در بودجه برای هر یک از مواد هزینه با فعالیت‌های داخل در یک وظیفه را تا ۱۰٪ تقبیل و یا افزایش دهد به نحوی که از اعتبار کلی مصوب برای آن وظیفه افزایش نیابد.

۱۶) دریافت هرگونه وام صرف می‌بایست براساس طرح توجیهی مصوب و مورد تأیید شورای اسلامی شهر و بمنظور انجام بخشی از وظایف و مأموریت‌های محوله به شهرداری باشد و هزینه‌کرد برای معسرف جاری شهرداری مجاز نمی‌باشد.

ج) ضوابط کمک به بودجه شورای اسلامی شهر

میزان پیمایش بینش کمک به بودجه شورای اسلامی شهرها برابر است با درصد مشخص شده در جدول ذیل :

جمعیت (نفر)	درصد بودجه	حداقل مبلغ (میلیون ریال) / حداکثر مبلغ (میلیون ریال)
زیر ۲۰ هزار	۲	۴۲۰ / ۱۶۵۰
۲۰ تا ۵۰ هزار	۱.۵۰	۵۵۰ / ۲.۵۰۰
۵۰ تا ۱۰۰ هزار	۱.۴۰	۱.۱۰۰ / ۳.۱۰۰
۱۰۰ تا ۲۰۰ هزار	۱.۲۰	۲.۲۰۰ / ۵.۷۰۰
۲۰۰ تا ۵۰۰ هزار	۱.۰۵	۴.۴۰۰ / ۷.۹۰۰
۵۰۰ هزار تا یک میلیون	۰.۹۵	۷.۷۰۰ / ۱۲.۷۰۰
۱ تا ۲ میلیون	---	---
بیش از ۲ میلیون	---	---
شهرداری تهران	---	۱۶۵.۰۰۰

- ۱۱) در صورتیکه درصدموردنظر از حداقل مبلغ راننده کمتر باشد، می بایست مبلغ حداقل ملاک عمل قرار گیرد.
- ۱۲) در صورتیکه درصدموردنظر از حداکثر مبلغ تعیین شده بیشتر باشد، می بایست مبلغ حداکثر بعنوان سقف در بودجه پیش بینی گردد.
- ۱۳) حداقل و حداکثر مبلغ، فقط برای شهرهای شهری می باشد که درصدموردنظر دریاورد قوی باشد و در صورتیکه درصدمطالبه شده در محدوده مذکور باشد باسسی همان مبلغ محاسبه شده، مگر پیشی گردد.
- ۱۴) مقصور از بودجه منسوب در جدول فوق برابر است با کل بودجه منسوب سال ۱۳۹۷ به اساسی "کمک های منی و استانی، راههای دریایی و وفاق مشاورت".
- ۱۵) شهرداری شهرها را به جمعیت منی از یک میلیون نفر بایستی سقف منی کمک به بودجه شورای شهر خود را تعیین شده در جدول فوق بعنوان حداکثر میزان پرداختی رعایت نمایند و شمس درصدمی از بودجه و حداقل مبلغ منی باشند.
- ۱۶) اعتبار فوق الذکر برای کمک به بودجه شورای اسلامی شهر می باشد که در چهارچوب بودجه منسوب شور و مطابق دستورالعمل بودجه شورهای اسلامی کشور می بایستی هزینه نمایند.
- ۱۷) هزینه های غیر منبری شهر از جمله خرید و اجاره اموال، ساختمان، آب و برق، نظیه و ... در ردیفهای بودجه شهرداری پیش بینی و در صورت مقررات مربوطه بوسه شهرداری خریداری و بر اساس مقررات تحویل شور خواهند شد.
- ۱۸) هزینه های جاری شهر صرفا به نصاب تحقیق درآمدهای شهرداری قابل برداشت می باشد.
- ۱۹) اعتبارات مربوط به منی از محاسبه در ردیف اعتباری "آمین منار بودجه شورای اسلامی شهر" در ذیل ماده ۱۶ وظیفه خدمات اداری بودجه شهرداری قابل پیش بینی می باشد.
- ۲۰) پیش بینی اعتبار موردنیاز برای خدمات منی شهرداری و سازمانهای وابسته موضوع ماده ۳۰ ماده ۷۱ قانون سبکدات و وظائف و تخذیات شورهای اسلامی کشور که بوسه شورای اسلامی شهر منبر منبر می شود را تلاوه بر کمک های شهرداری به شورای اسلامی شهر، باسسی پیش بینی و به شورای اسلامی شهر برد خد، گردد.
- ۲۱) بمنظور انجام حسابرسی در سال شهرداری و سازمانهای وابسته، شورای اسلامی شهر موظف است حد اکثر تا پایان شهریور سال همان سال نسبت به انتخاب حسابرس رسمی اعماء نموده و تا پایان شهریور سال بعد، بررسی و تصویب گزارش حسابرسی شهرداری و سازمانهای وابسته انجام پذیرد.

د) سایر ضوابط تنظیم بودجه

۱) در راستای اجرای بند ج ماده ۴۴ این‌نامه عالی شهرداری‌ها و بند ۳۰ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظائف و اختیارات شوراهای محلی، حسابرسی سازمان‌های وابسته به شهرداری مکلف به تهیه و ارائه گزارش‌های مالی، عملکردی و همچنین اعلام نظر در خصوص رعایت ضوابط اعلامی در این بخشنامه، توسط شهرداری‌ها می‌باشند.

۲) واگذاری پروژه‌های مصوب در بودجه شهرداری از طریق ترک تشریفات به سازمان‌های وابسته شهرداری مجاز نبوده و سازمان‌های وابسته بر اساس بودجه مصوب تلفیقی شهرداری و در چارچوب این نامه مالی و معاملاتی شهرداری و مکانیزم تخصیص بودجه، اقدامات لازم را بعمل خواهند آورد.

۳) بمقتور مدیریت هرچه بهتر در منابع و مصارف و جلوگیری از اتحاد دین و بدهی در شهرداری، لازم است مفاد دستورالعمل "کمیته تخصیص اعتبار در شهرداری" به شماره ۱۶۰۱۹ مورخ ۱۱/۰۵/۹۵ سازمان شهرداری‌ها و دهاری‌های کشور در هرگونه تخصیص اعتبار به واحدها و مناطق و سازمانهای وابسته به شهرداری مدنظر قرار گیرد.

۴) کلیه درآمدهای شهرداری می‌بایست طبق دستورالعمل خزانه داری شهرداری‌ها به شماره ۲۵۴۵۹ مورخ ۲۰/۰۲/۹۶ ابلاغی وزیر محترم کشور به حساب خزانه شهرداری وارز گردد. ضمناً کلیه درآمدهای اختصاصی سازمانهای وابسته به شهرداری نیز می‌بایست به حساب خزانه شهرداری وارز و در سقف بودجه مصوب هر سازمان و بر اساس بخشنامه مذکور در بند ۳۷ (فوق) برای اجرای وظایف و مأموریت‌های آن توسعه شهرداری انجام می‌شود.

۵) سازمان‌های وابسته موظفند بودجه پیشنهادی (ممنوع) هر ساله خود را حداکثر تا اول دی ماه سال ۱۳۹۶ و تفریح بودجه سال ۱۳۹۶ را تا پایان خردادماه سال ۱۳۹۷ به شهرداری ارائه نمایند و شهرداری موظف است بودجه تلفیقی شهرداری و سازمانهای وابسته را به شورای اسلامی شهر ارائه نماید.

۶) هرگونه اصلاح در نظام تهیه و تنظیم بودجه شهرداری، صرفاً براساس ابلاغ وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهاری‌های کشور) امکان پذیر است. لذا شهرداری‌ها موظفند در سال ۱۳۹۷ بودجه خود را در قالب بودجه برنامه‌ای (موسوم دستورالعمل صلاحی روش تنظیم بودجه شهرداری‌ها که در سال ۱۳۷۹ توسط وزارت کشور به شهرداری‌ها ابلاغ شده است) تهیه و تدوین نمایند.

فصل چهارم - سامانه بودجه شهرداری‌ها

- ۱) در راستای بسط «وئب الکترونیک و پانویج» به تکلیف شهرداری‌ها طبق تبصره ذیل ماده ۶۷ قانون شهرداری مبنی بر ارسال یک نسخه از بودجه به وزارت کشور، تمامی شهرداری‌ها موظفند بودجه مصوب و تفریح بودجه را در سامانه بودجه شهرداری‌های کشور به آدرس اینترنتی budget.imo.org.ir ثبت نمایند.
- ۲) شهرداری‌ها موظفند پس از ثبت بودجه در سامانه و تصویب شورای اسلامی شهر، نسخه کافازی بودجه (پرینت از سامانه) که به اعضای مدیرمافی شهردار و رئیس شورای اسلامی شهر رسیده را به فرمانداری و استانداری مربوطه ارسال نمایند.
- ۳) شهرداری مکلف است نسخه مصد شده بودجه باعم از بودجه مصوب، اصلاحیه متمم و تفریح بودجه را اسکن نموده و در سامانه بودجه بارگذاری نماید.
- ۴) مهلت دسترسی برای ثبت بودجه مصوب سال ۱۳۹۷ در سامانه بودجه، حداکثر تا پانزدهم اسفندماه سال ۱۳۹۶ و مهلت دسترسی ثبت تفریح بودجه (عسکرده) سال ۱۳۹۶ تا پانزدهم سرماه ۱۳۹۷ می‌باشد.
- ۵) مسئولیت صحت ورود بودجه‌های ثبت شده در سامانه بودجه، طبق تکالیف مقرر در ماده ۲۶ این‌نامه ملی شهرداری‌ها، متوجه شهردار و مسئول امورمافی با معاونین برنامهریزی در کانون شهرها می‌باشد.

فصل پنجم - سر فصل‌های اعتبارات متمرکز

- ۱) تاسین اعتبارات از محل وجوه متمرکز موضوع تبصره (۱۲) ماده ۳۹ و تبصره (۳) ماده ۴۱ قانون مالیات بر ارزش افزوده در سال ۱۳۹۷ برای سر فصل‌های ذیل مورد تاکید قرار می‌گیرد:
  - ۱- توسعه فعالیت‌های فنی - عمرانی: اجرای طرح‌های ساماندهی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری، احیا و صرفت بافت‌های ارزشمند فرهنگی، تاریخی و بومصد سازی مناطق حاشیه نشین، هنارت و دفع آب‌های سطحی، اجرای طرح‌های کودسکزی، ارتقار کیفی معابر شهری، اسنادوسازی کارخانجات آسفالت، اجرای طرح‌های عمری املاک، تهیه نقشه به‌هنگام شهری و اجرای سیستم‌های اطلاعات مکانی در شهرها و نیز سامصدسوزی محله‌های شهری برای معلولین جسمی و حرکتی.
  - ۲- ارتقار کیفیت خدمات شهری: کمک به احداث، تجهیز و تکمیل ایستگاه‌های اتس‌نشینی، کمک به جاری طرح‌های توسعه فضای سبز، کمک به احداث م‌الله و اجرای طرح‌های جداسازی شبکه آبیاری فضای سبز از آب شرب، کمک به جاری طرح‌های جامع مدیریت پسماند، احداث سرویس بهداشتی عمومی، اجرای طرح زنده‌گمری سنگ‌های ونکرده، برپاس شیودنامه ابلاغی سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور، کمک به جاری طرح احداث، تجهیز و توسعه آسبانی‌ها، کمک به جاری طرح‌های زیباسازی، حمایت از طرح‌های اسفاده از انرژی نو

۱. و نظارت بر اجرای مصوبات شورای معارف و معارف، ارتقاء سطح آشنایی جسمانی آشنائیان و برگزاری و شرکت در مسابقات عملیاتی ورزشی آشنائیان.
۲. مهندسی مجدد و اصلاح ساختار سازمانی؛ مهندسی مجدد و اصلاح ساختار سازمانی با رعایت ماده ۵۴ قانون شهرداری و ارتقاء کیفیت نیروی انسانی، استقرار و اجرای روش های نوین مدیریت و مهندسی ارزش، بازخرید نیروی انسانی حائز صلاح منحل شده و منحل شده شهری و فنی دستورالعمل ابلاغی توسط وزیر محترم کشور طی نامه شماره ۱۵۶۹۴۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۳۲.
۳. توسعه آموزش و پژوهش؛ ضروری است اجرای برنامه های آموزشی در قالب طرح های جامع آموزش کارکنان و با تعیین سرفصل های کاربردی و تربیتی، با مشاغل خاص انجام پذیرد.
۴. حمایت از حمل و نقل عمومی درون شهری؛ احداث و تکمیل پایانه های حمل و نقل، ایجاد تأسیسات و امکانات عمومی در محله های ورودی و خروجی شهرها، انجام طرح های مطالعات کاربردی مرتبط با حمل و نقل عمومی در شهرهای زیر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت دارای سازمان حمل و نقل همگانی و همچنین حمایت و تجهیز سازمان های اتوبوسرانی، بهبود عبور و مرور درون شهری و اصلاح هندسی معابر، خرید قطعات بدکی باوکلان بومی سازی، خطوط سرو و هوشمندسازی شبکه های حمل و نقل در شهرهای بالای ۱۰۰ هزار نفر و کلان شهرها.
۵. برنامه ریزی، بودجه و فناوری اطلاعات؛ تهیه، تدوین و اجرای برنامه پنج ساله توسعه عمران و اصلاحات شهری؛ اصلاح نظام مالی شهرداری براساس دستورالعمل ابلاغی سازمان شهرداری ها و دهیاری ها، توسعه زیرساخت های فناوری اطلاعات و تجهیزات مرتبط، ایجاد زیرساخت های توسعه شبکه و تکمیل پایگاه های اطلاعاتی.
۶. حمایت از طرح های درآمدزا و مشارکت بخش خصوصی؛ تهیه طرح های مکانیسنجی برای شناسایی و جری پروژه های سودده به منظور استفاده از ظرفیت ابرارهای مختلف مالی نوین عم از انصار اوزان مشارکت برای پیروزی عمران، سکوک، مشارکت مندی و ...
۷. کمک به تجهیز شهرداری ها؛ کمک به تجهیز شهرداری ها به منظور تأمین تجهیز و توسعه ماشین آلات عمرانی و خدماتی.